

मा. राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई यांच्या
आदेशानुसार कै. श्रीमती शारदा काळे यांचे
कायदेशीर वारसास रु. १२,२४,७५०/-
इतकी नुकसान भरपाई रक्कम अदा
करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: रामाहआ २०१८/ई.ऑफीस क्र.१२२७६९३/प्र.क्र.२२४/ कु.क.२

१० वा मजला, बी विंग, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत

नवीन मंत्रालय, लो.टि. मार्ग, मुंबई- ४०० ००१

दिनांक : ०१ ऑक्टोबर, २०२५

वाचा :-

- १) मा. राज्य मानवी हक्क आयोग ,मुंबई यांचे आदेश दि.३०.३.२०२७ व दि.२८.१०.२०२५
- २) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचे जा.
क्र.राकुक्का/दक्षता /कक्ष-८ (ब)/न.क्र.१४०/मानव हक्क आयोग/ वाघु काळे/उच्च
न्यायालय/२५, दि. ३१/०७/२०२५ चे पत्र.
- ३) वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३,दि ०७ एप्रिल,२०२५

प्रस्तावना -

प्राथमिक आरोग्य केंद्र,बेलोरा.ता.पुसद जि.यवतमाळ येथे दि.१९.०७.२०१७ रोजी आयोजित केलेल्या कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया दरम्यान श्रीमती. शारदा वाघु काळे यांच्यावर शस्त्रक्रिया करण्यात आली होती. या शस्त्रक्रियेमध्ये गुंतागुत झाल्यामुळे त्यांना उप जिल्हा रुग्णालय, पुसद व तदनंतर वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय ,यवतमाळ येथे पुढील उपचाराकरिता दाखल करण्यात आले होते. परंतु उपचारादरम्यान त्यांचा दि.२१.०७.२०१७ रोजी मृत्यु झाला. या प्रकरणी त्यांचे पती श्री.वाघु काळे यांनी मा. राज्य मानवी हक्क आयोग,मुंबई येथे नुकसान भरपाई करीता तक्रार अर्ज दाखल केला .सदर तक्रार अर्जावर मा.राज्य मानवी हक्क आयोग,मुंबई यांनी स्वाधिकारे याचिका दाखल करुन निकाल देताना मानवी हक्काची पायमल्ली झाल्याने मृत व्यक्तीच्या कायदेशीर वारसास

दिलेल्या रु.२.०० लाख या व्यतिरिक्त रु ०८.०० लाख तसेच आदेशाचे पालन न केल्यास आदेशाचे दिनांकापासून (१२.५०%) व्याजाचे दराने द्यावे असे निर्देश दिलेले आहे.

सदर आदेशाविरुद्ध राज्य शासनाने मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र. १३७३/२०२१ दाखल केली आहे. या प्रकरणी मा.न्यायालयाने अनुदानाची रक्कम कोणत्या प्रकारे निश्चित केली याबाबत सविस्तर कारणमिमांसा देवून निर्देश पारित करण्याबाबत राज्य मानवी हक्क आयोग यांना निर्देश देवून याचिका राज्य मानवी हक्क आयोग यांचेकडे परत करून तदनंतर राज्य मानवी हक्क आयोगाच्या निर्णयाशी सहमती नसल्यास सदर याचिका पुढे सुरु ठेवण्यात येतील (All rights and contentions of the parties are kept open) असे निर्देश देवून सदर याचिका निकाली काढली आहे . मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार मा.महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोगाने दिनांक २८.१०.२०२४ रोजीच्या आदेशान्वये दिनांक ३०.३.२०१७ रोजीचे आदेश कायम ठेवलेले आहे.त्यास अनुसरून शासन पुढीलप्रमाणे मंजूरी देत आहे.

शासन निर्णय-

श्रीमती शारदा काळ यांच्या मृत्यु प्रकरणी तक्रारदार श्री.वाघू बळीराम काळे यांनी मा.राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई येथे दाखल केलेले प्रकरण क्रमांक ०७/२०२७ मध्ये मा. राज्य मानवी हक्क आयोगाने दिनांक ३०.०३.२०१७ व दिनांक २८.१०.२०२४ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार रक्कम रु. १२,२४,७५० (अक्षरी बारा लक्ष चोवीस हजार सातशे पन्नास फक्त) मूळ रक्कम व त्यावरील दि.३०.०३.२०१७ ते ३१ जुलै, २०२५ पर्यंतच्या व्याजासह याद्वारे नुकसान भरपाई म्हणून मंजूर करण्यात येत आहे.

२. प्रस्तुत प्रकरणी जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, यवतमाळ यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी ” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, यवतमाळ यांनी ही रक्कम श्रीमती शारदा वाघू काळे यांच्या कायदेशीर वारसास अदा करून रक्कम अदा केल्याबाबतचा पुरावा अतिरिक्त संचालक, राज्य कुटुंब कार्यालय, पुणे यांचेमार्फत शासनास सादर करावा.

३. यासाठी होणारा खर्च मागणी क्रमांक आर-१, प्रधान लेखाशिर्ष २२११- कुटुंब कल्याण १०५, नुकसान भरपाई (०१) (०३) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेअंतर्गत नुकसान भरपाई (कार्यक्रम) ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२१११४६८) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०७/०४/२०२५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेताक क्रमांक २०२५१००१११०२४०३११७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वैभव ग.कोष्टी)

कार्यासन अधिकारी , महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई / नागपूर
२. प्रबंधक, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, मुंबई (पत्राने)
३. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
४. संचालक-२, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.
५. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे.
६. उपसंचालक, आरोग्य सेवा, अकोला मंडळ, अकोला.
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ,यवतमाळ
८. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, यवतमाळ.
९. कोषागार अधिकारी, कोषागार कार्यालय, यवतमाळ
१०. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मुंबई.
११. कै.श्रीमती शारदा वाघू काळे यांचे कायदेशीर वारस (अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचेमार्फत)
१२. निवडनस्ती (कु.क.२)